

PARAULES I DITES 2

Quadern d'activitats de lèxic i fraseologia

Josep Martines (Coord.)
Eugènia Ferràndiz
Susanna Torregrossa
Domenge Boronat

Material ajustat als nivells A2 i B1 del marc europeu comú de referència per a les llengües.

Disseny de la coberta: Nina Lloréns

© Tabarca Llibres, S.L.

© Josep Martines (Coordinador)
Eugènia Ferràndiz
Susanna Torregrossa
Domenge Boronat

I.S.B.N.: 978-84-8025-466-3
Dipòsit Legal: V-2495-2017

Edita:
Tabarca Llibres, S.L.
Av. Ausiàs March, 184
Tel.: 963 186 007
www.tabarcallibres.com
46026 • VALÈNCIA

Imprés:
Gráficas Leitzarán

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra sols es pot realitzar amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions previstes per la llei. Si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, s'ha d'adreçar a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

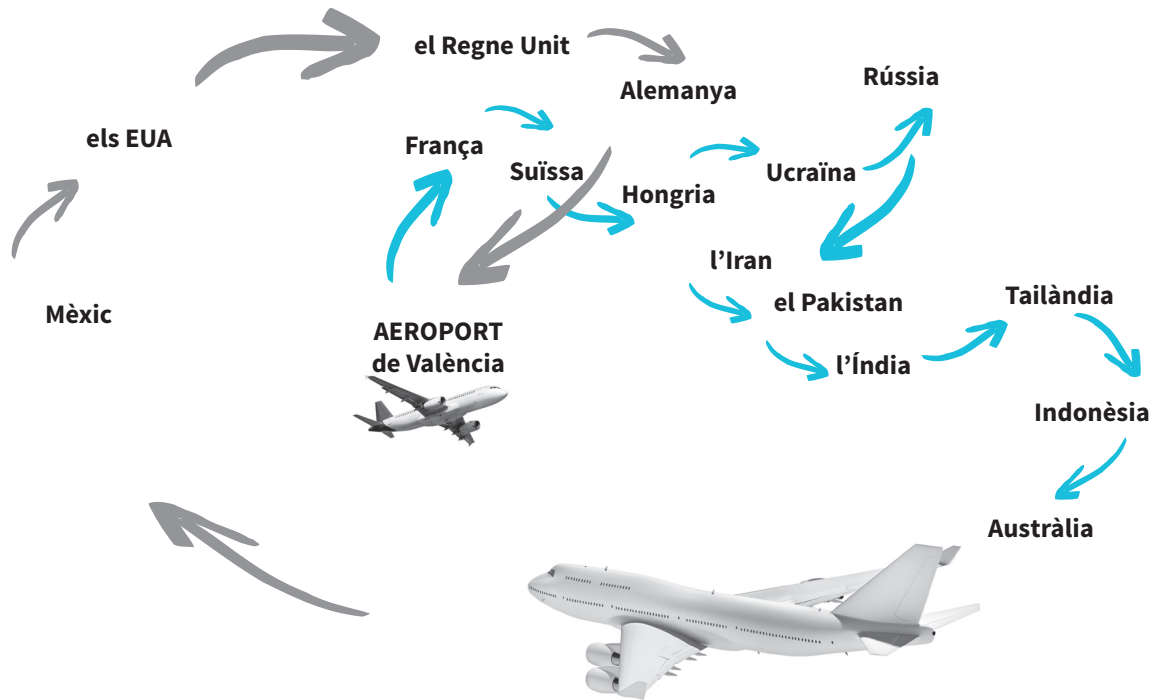
ÍNDIX

UNITAT 1	RODAMONS	4
UNITAT 2	URBS URBIS.....	14
UNITAT 3	FEM CASA	24
UNITAT 4	A CASA VELLA, PORTALADA NOVA	34
UNITAT 5	ACÍ HI HA GAT EN SAC!.....	44
UNITAT 6	QUI NO SEMBRA NO CULL!.....	56
UNITAT 7	DE L'HORT A L'OLLA.....	66
GLOSSARIS I SOLUCIONARIS	77

UNITAT 1

RODAMONS

A Austràlia se celebra el campionat del món de futbol. Mary, Charlotte, Mathew i Patrick han oferit als amics valencians sa casa i entrades per a la semifinal. Cap a Austràlia!

1. Observa els itineraris d'anada i de tornada dels avions que fan la ruta València-Sidney.
 - a. Escribe el nom dels països per on passa l'avió.
 - b. Escribe el nom de la nacionalitat de cada país.

suïssa • hongaresa • ucraïnesa • índia • russa • iraniana • pakistanesa • australiana
indonèsia • britànica • francesa • alemanya • tailandesa • mexicana • estatunidenca

PAÍS	NACIONALITAT

PAÍS	NACIONALITAT

2. Un gentilici és una paraula que designa el lloc d'origen d'una persona. Localitza els huit gentilicis que hi ha a la sopa de lletres següent.

M	O	S	C	O	V	I	T	A	P	M	Z
P	U	J	I	D	A	K	G	W	O	X	V
A	E	B	B	N	L	E	I	R	L	E	A
C	A	N	A	D	E	N	C	L	O	V	E
V	S	O	S	U	N	I	O	O	N	M	R
O	L	M	C	D	C	X	D	F	E	S	E
R	U	T	A	X	I	Z	P	A	S	C	L
H	B	R	I	T	A	N	I	C	Q	P	I
Z	I	E	X	C	M	A	L	E	O	Z	S
S	A	L	A	C	A	N	T	I	X	N	A
A	H	E	R	V	O	Q	L	N	P	S	R
I	A	B	D	S	I	N	B	T	E	N	B

3. Un topònim és un nom de lloc (un país, un riu, una muntanya...). Escriu els topònims corresponents als gentilicis de l'activitat anterior.

Topònim	Gentilicis	Topònims	Gentilicis
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

4. Escriu els gentilicis derivats dels topònims següents. Observa les terminacions que t'ajudaran a formar-los.

SUFIXOS	GENTILICIS
-enc/-enca	a. _____ b. _____
-à/-ana	c. _____ d. _____
-í/-ina	e. _____ f. _____ g. _____ h. _____ i. _____
-er/-era	j. _____ k. _____ l. _____
-ut/-uda	m. _____

L'avió acaba d'enlairar-se des de l'aeroport de Manises.
 Bufa un vent de llevant fort i l'aeroport ha pres mesures de seguretat.

5. Llig el diàleg que tenen Anna i Carles i extrau les paraules que fan referència a...

PUNTS CARDINALS	FENÒMENS METEOROLÒGICS	NOMS DELS VENTS	AEROPORTS I AVIONS

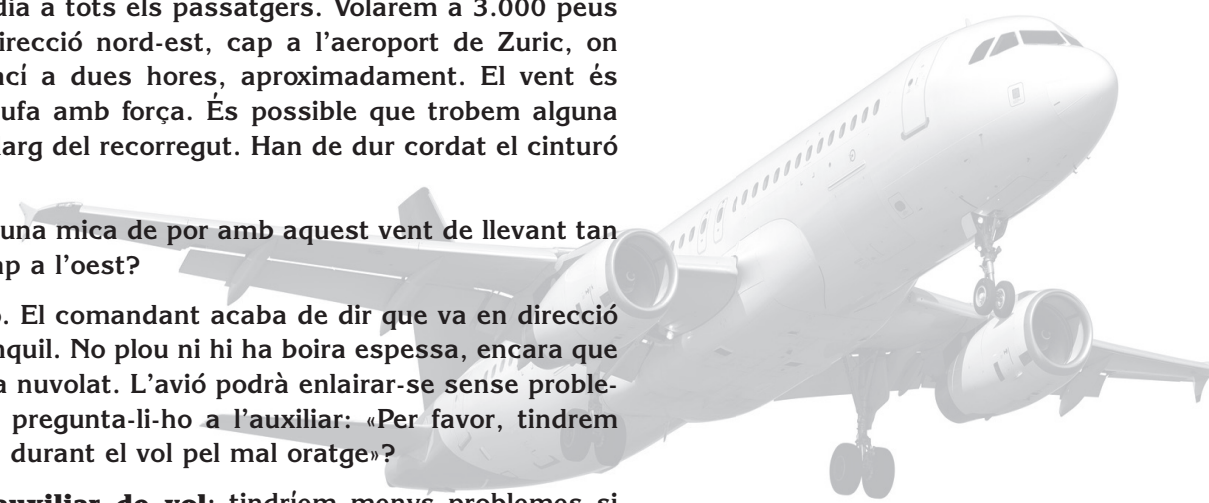
— **Capità:** Bon dia a tots els passatgers. Volarem a 3.000 peus d'altura en direcció nord-est, cap a l'aeroport de Zuric, on aterrem d'ací a dues hores, aproximadament. El vent és de llevant i bufa amb força. És possible que trobem alguna tempesta al llarg del recorregut. Han de dur cordat el cinturó de seguretat.

— **Tomeu:** Tinc una mica de por amb aquest vent de llevant tan fort. Volem cap a l'oest?

— **Anna:** No, no. El comandant acaba de dir que va en direcció nord-est. Tranquil. No plou ni hi ha boira espessa, encara que està una mica nuvolat. L'avió podrà enlairar-se sense problemes. Espera, pregunta-li-ho a l'auxiliar: «Per favor, tindrem cap problema durant el vol pel mal oratge»?

— **Hostessa o auxiliar de vol:** tindriem menys problemes si bufara vent de ponent o de gregal i si anàrem cap al sud; però, tenim sort: la pluja que cau no deixa de ser un ruixat molt dèbil; només plovisqueja. No crec que hi haja grans turbulències atmosfèriques durant el viatge.

— **Pau:** Úf, quina sort!

6. Completa el quadre de l'activitat 5 amb les paraules següents.

ràfega • llebeig o garbí • ennuvolat-se • nord-oest • llamp • brisa • sud-oest • tramuntana
 ventijol • xaloc • pedregar • gelar • sequera • migjorn • xafogor o basca • tro • maror • mestral • sud-est

7. Des d'on bufa el vent, segons el penell?

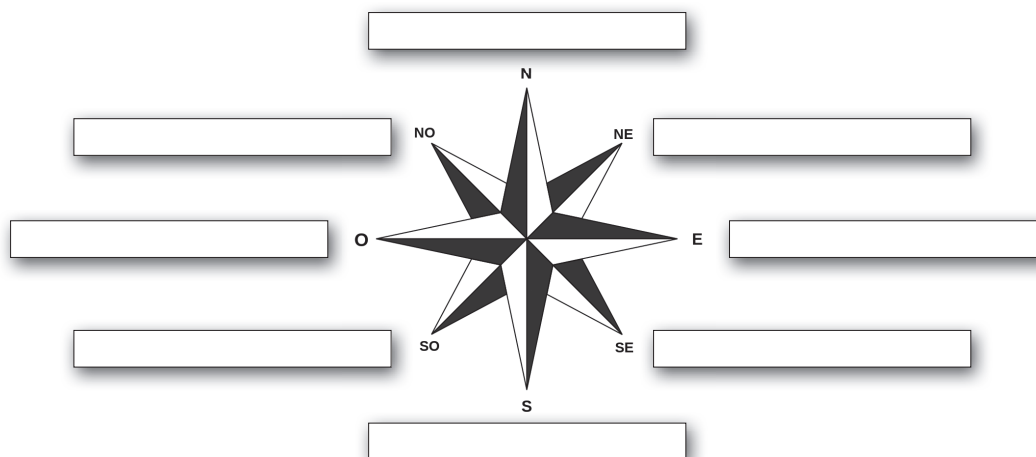
El vent bufa de l'_____.

8. Saps per què tenen nom els punts cardinals? Escriu el nom del vent corresponent al costat de la definició i a la rosa dels vents de més avall i te n'assabentaràs.

tramuntana • gregal • llevant • xaloc • migjorn • garbí • ponent • mestral

- a. _____ : Vent que bufa del nord, que travessa les muntanyes, dels Pirineus o dels Alps i que sol ésser molt fred i fort.
- b. _____ : El nom prové dels termes *mig* i *jorn* en al·lusió al pas del sol per la meitat del seu curs. Quan el sol és justament en el sud és quan la jornada està en la seua meitat. No es considera bo ni per a la pesca ni per a la navegació.
- c. _____ : Els romans anomenaven *magistralis*, que vol dir 'propi del mestre, magistral', aquell vent que pareix que ho domina tot. És un vent sec i violent.
- d. _____ : Vent del nord-est. El nom fa referència als grecs. Sol ser precursor de pluja.
- e. _____ : Del llatí *levare*, que significa 'alçar-se, aixecar-se'. Fa referència al lloc per on ix el sol. És un vent que, quan bufa al País Valencià, alça fortes onades i pluja.
- f. _____ : De l'àrab *shalúq*, que vol dir 'suau o fluix'. És un vent que té la característica de no ser massa consistent. És un vent dèbil que no té força per a esculpir ones de consideració en la mar.
- g. _____ : Vent del sud-oest. Al País Valencià s'anomena també *llebeig*. A la ciutat d'Alacant es diu *garbinet*. Com que prové del desert del Sàhara, sol dur molta arena i pols molt fina en suspensió.
- h. _____ : Vent que bufa des d'on es *pon* el sol. Arriba eixut a la costa mediterrània i, per això, no porta mai pluja. És un vent perillós per a la navegació, ja que allunya les barques de la costa.

Patrick vol saber l'oratge que farà quan arribaran a Sidney.
Ha entrat a Internet i, a *The Weather Channel*, ha trobat la informació següent:

PRONÒSTIC DE HUI

ACTUALITZAT FA MÉS D'UNA HORA

Hui 5 nov		20°C 	Probabilitat de precipitacions: Vent: Humitat: Índex d'UV (raigs ultraviolats): Nevada:	100% Pluja / trons/ llamps 18 km/h 82% 4 - Moderat 0 cm
--------------	---	---	---	---

Aquesta nit		14°C 	Probabilitat de precipitacions: Vent: Humitat:	90% Xàfec i tempestes 18 km/h 85%
-------------	---	---	--	---

Dia 6 nov		21°C 	Probabilitat de precipitacions: Vent: Humitat: Índex d'UV (raigs ultraviolats): Nevada:	60% Tempesta i aiguaneu 24 km/h 73% 8 - Molt alt 5 cm
--------------	---	---	---	---

9. Ajuda Patrick. Completa el text següent seguint el pronòstic de The Weather Channel.

Avui, dia 5 de novembre hi haurà (1) _____, _____ i (2) _____. La probabilitat de (3) _____ és del 100%. El (4) _____ bufarà a 18 km/h i la (5) _____ serà del 82%. A la nit hi haurà (6) _____ i tempestes, encara que la probabilitat de (7) _____ baixa al 90%. La temperatura minva d'una mitjana de 20°C a 14°C.

Demà, dia 6 de novembre, el pronòstic és de (8) _____ i (9) _____. Com que caurà (10) _____, l'índex d'UV és (11) _____.

10. Relaciona cada fenomen meteorològic amb la definició que li corresponga.

1. pluja	a. 'petits cristalls de gel provinents de la congelació de l'aigua dels núvols i que cauen sobre la terra formant volves'
2. llamp o llampec	b. 'intensa borrasca amb trons i llamps'
3. vent	c. 'precipitació en forma de gotes d'aigua que cauen dels núvols'
4. neu	d. 'descàrrega elèctrica que es produeix entre dos núvols o entre els núvols i la superfície terrestre'
5. tro	e. 'moviment natural de masses d'aire'
6. tempesta	f. 'fenomen acústic que acompanya el llamp'

11. Parlem sovint del temps, ens preocupa molt. Completa el diàleg següent amb les paraules que trobaràs al requadre.

ventijol • plugim • tronada • tempestat • plujós • nevada • llampecs • ventós

— Fa un oratge molt agradable quan cau una pluja prima i fina. Que agradable aquest (1) _____!
Ara bé, no m'agradaria gens viure en un lloc molt (2) _____, on ploja tot el dia.

— L'altre dia, al poble de ma mare, hi hagué una (3) _____ tan forta que les ones de la mar saltaven per damunt de l'escullera del port. Els (4) _____ ferien els ulls. Quina resplendor més viva i ràpida!

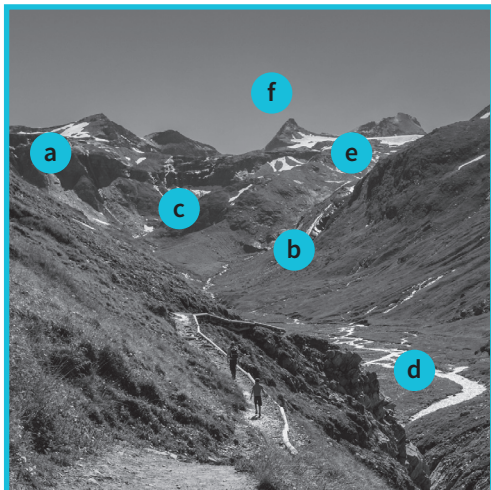
— Però també devia anar acompanyada d'una (5) _____ intensa i sorollosa?

— I tant! El que m'hauria agradat és una bona (6) _____, però la temperatura era massa alta i no va quallar. I, a més, bufava un (7) _____ molt suau.

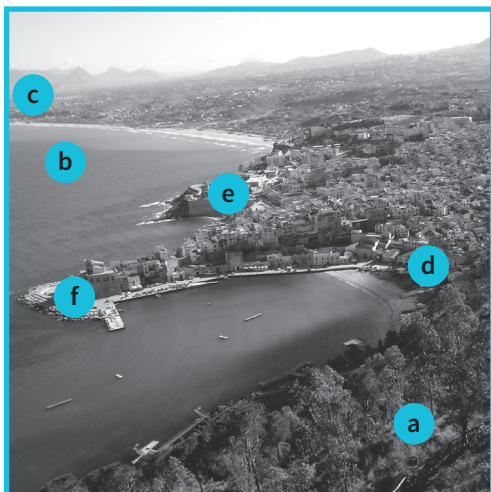
— Quina sort que el poble de ta mare no siga tan (8) _____ com el nostre, que s'envolen fins i tot les pedres.

Anna, Pau, Tomeu i Empar han sobrevolat diversos països i, a través de la finestreta de l'avió, han vist uns paisatges preciosos.

12. Escriu la lletra en l'accident geogràfic corresponent.

- 1
- ____. les muntanyes;
 - ____. la vall;
 - ____. el riu;
 - ____. la glacera;
 - ____. el circ;
 - ____. el cim

- 2
- ____. la badia;
 - ____. el penya-segat;
 - ____. la platja;
 - ____. el cap;
 - ____. el bosc;
 - ____. el port

- 3
- ____. l'oasi;
 - ____. la duna;
 - ____. l'arena o la sorra

13. Assenyal amb una X els adjectius que aplicaries per descriure cada un dels paisatges anteriors.

- PAISATGE 1**
- desèrtic
 - alpí
 - boscós
 - arenós o sorrenc

- PAISATGE 2**
- aspre
 - humit
 - planer
 - sec

- PAISATGE 3**
- selvàtic
 - abrupte
 - desèrtic
 - muntanyenc

14. Escriu davall de cada fotografia l'accident geogràfic corresponent.

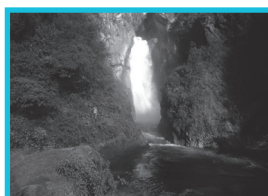
1. aiguamoll / arxipèlag

2. cascada / barranc

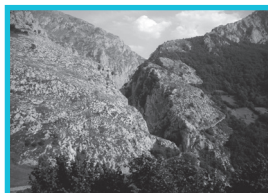
3. tossal / cingle

4. congost / llac

5. pedregar / prat

15. De quin color pintaries...?

marró • blanc/blanca • blau/blava • verd/verda • groc/groga
negre/negra • roig/roja o vermell/vermella • gris/grisa

- a. la muntanya o les muntanyes _____
- b. la vall _____
- c. el riu _____
- d. l'estany _____
- e. la glacera _____
- f. la neu _____
- g. l'arena o la sorra _____
- h. el bosc _____
- i. la duna _____
- j. la nit _____
- k. els núvols d'una tempesta _____
- l. la posta del sol _____

16. Completa les dites sobre les estacions de l'any amb els fragments següents.

tota cuca viu • una flor no fa • ni fred, ni calor • que una bona capa i un abric

- A l'estiu, (1) _____
- A la tardor, (2) _____
- (3) _____ primavera.
- En l'hivern no hi ha millor amic (4) _____

17. Escriu al costat de cada estació de l'any els mesos corresponents.

gener • abril • setembre • febrer • octubre • agost
juny • desembre • març • novembre • juliol • maig

1. La **primavera** comença el 21 de (a) _____. Inclou els mesos d'(b) _____ i (c) _____. Acaba el 20 de (d) _____.
2. L'**estiu** comença el 21 de (a) _____. Inclou els mesos de (b) _____ i (c) _____. Acaba el 22 de (d) _____.
3. La **tardor** (també dita *primavera d'hivern*) comença el 23 de (a) _____. Inclou els mesos d'(b) _____ i (c) _____. Acaba el 20 de (d) _____.
4. L'**hivern** comença el 21 de (a) _____. Inclou els mesos de (b) _____ i (c) _____. Acaba el 20 de (d) _____.

PER FI, LA FI! PERFILA FI!

18. Mary i Patrick fullejaven la revista de la companyia aèria i han trobat dues destinacions que els han cridat l'atenció per visitar-les en un futur. Llig els textos i completa'ls.

L'HIMÀLAIA

És la (1) _____ més alta de la Terra, amb 14 cims de més de 8.000 m d'(2) _____, amb l'Everest com a (3) _____ més alt.

La flora i la fauna de l'Himàlaia varia amb el (4) _____, les (5) _____, l'altitud i la terra. El clima té un rang que va des del tropical a la base de les (6) _____ fins al (7) _____ permanent i les (8) _____ perpètuas als cims més alts. La quantitat de precipitació s'incrementa d'oest a est al llarg del front de la (9) _____.

La franja del Terai és una zona de sòls (10) _____ que en algunes estacions esdevenen (11) _____. Les (12) _____ del Terai interior són unes valls obertes al nord de les muntanyes Shivalik.

gel • pluges • serralada • aiguamolls • neus • cim
clima • muntanyes • altitud • arenosos • valls • serralada

EL PARC NATURAL DEL GRAN CANYÓ DEL COLORADO

El Parc Natural del Gran Canyó és un (13) _____ vistós i escarpat excavat pel (14) _____ Colorado. Està situat al (15) _____ dels (16) _____, al (17) _____ d'Arizona.

Tot i tenir un (18) _____ amb poques (19) _____, a la nit sol fer (20) _____ a causa de l'altura (més de 2.200 m). En canvi, a la vora del riu les (21) _____ poden superar els 45 (22) _____.

La vegetació és molt variada en funció dels diferents territoris. A l'interior dels (23) _____ es dona la vegetació típica del (24) _____ de Sonora (cactus, ginebre, pi ver o pinyoner).

A la vora nord del riu, que és més humida i freda, es troben boscos de coníferes (pi ponderosa).

congost • cingles • clima desèrtic • Estats Units • temperatures
riu • nord-oest • fred • desert • graus • sud-oest • pluges